

- ۱- مواد انتقالی به مرحله تعداد ۵۰,۰۰۰ واحد از قرار هر واحد ۳۰۰ ریال
- ۲- محصولات تکمیل شده طی دوره تعداد ۳۷,۰۰۰ واحد است.
- ۳- تعداد موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره مالی ۹,۰۰۰ واحد بوده که از نظر مواد ۱۰۰٪ تکمیل و از نظر دستمزد و سربار ۷۰٪ تکمیل می‌باشد.
- ۴- تعداد ضایعات عادی ۳,۰۰۰ واحد و تعداد ضایعات غیر عادی ۱,۰۰۰ واحد است.
- ۵- ضایعات مرحله بدون ارزش می‌باشد.
- ۶- بازرسی در ۵۰٪ عملیات تولیدی مرحله صورت می‌گیرد.
- ۷- موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره صفر است.
- ۸- سایر هزینه‌های انجام شده طی دوره مالی عبارت است از:
مواد اولیه ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال کارمستقیم ۵,۴۳۶,۰۰۰ ریال سربار ساخت ۳,۱۷۱,۰۰۰ ریال

مطلوبست :

- ۱- تهیه گزارش معادل آحاد تکمیل شده مرحله
- ۲- تهیه گزارش هزینه تولید مرحله و محاسبه بهای تمام شده محصولات ساخته شده و موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره
- ۶- شرکت سهامی موفق بهای تمام شده محصولات را بر اساس سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای محاسبه می‌نماید. اطلاعات مربوط به تولید در یک مرحله از تولید به قرار زیر است.
- ۱- مواد اولیه در آغاز مرحله به محصول اضافه می‌شود. و هزینه‌های تبدیل در سرتاسر خط تولید به صورت یکنواخت به محصول اضافه می‌شود.
- ۲- مواد انتقالی به مرحله تعداد ۳۰,۰۰۰ واحد است که تعداد ۲۰,۰۰۰ واحد آن طی دوره مالی تکمیل گردیده است.
- ۳- تعداد موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره ۵,۰۰۰ واحد ۶۰٪ تکمیل است.
- ۴- تعداد ضایعات عادی ۴,۰۰۰ واحد و تعداد ضایعات غیر عادی ۱,۰۰۰ واحد می‌باشد.
- ۵- بازرسی در این مرحله در ۳۰٪ عملیات تولید انجام می‌شود.
- ۶- در این مرحله از تولید موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره صفر است.
- ۷- هزینه‌های انجام شده طی دوره مالی عبارتند از:
مواد اولیه ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال مواد مستقیم ۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال
کارمستقیم ۱,۸۳۷,۵۰۰ ریال سربار ساخت ۶۱۲,۵۰۰ ریال
- ۸- ضایعات این مرحله از قرار هر واحد ۱۲۰ ریال قابل فروش می‌باشد.
- ۹- ضایعات مرحله از قرار هر واحد ۱۰۰ ریال به صورت نقد به فروش رسیده است.

مطلوبست :

- ۱- تنظیم گزارش معادل آحاد تکمیل شده مرحله
- ۲- تنظیم گزارش هزینه تولید مرحله و محاسبه بهای تمام شده محصولات ساخته شده و موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره

۳- ثبت کلیه عملیات مربوط به مرحله در دفتر روزنامه
 ۴- انتقال اقلام ثبت شده به دفتر کل به فرم (T)
 ۷-۷- شرکت تولید لوازم خانگی محصولات را در یک مرحله تولید می‌نماید. اطلاعات مربوط به تولید طی یک دوره مالی به قرار زیر است.
 ۱- تعداد مواد وارده به مرحله ۲۷,۰۰۰ واحد می‌باشد. که تعداد ۲۰,۰۰۰ واحد محصول در این مرحله تکمیل گردیده است.

۲- تعداد موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره ۵,۰۰۰ واحد می‌باشد که ۸۰٪ تکمیل است.

۳- تعداد ضایعات عادی ۱,۵۰۰ واحد و تعداد ضایعات غیرعادی ۵۰۰ واحد است.

۴- بازرسی در ۶۰٪ عملیات تولید قرارداد.

۵- ضایعات این مرحله از قرار هر واحد ۲۳۰ ریال قابل فروش می‌باشد.

۶- هزینه‌های انجام شده طی دوره مالی به قرار زیر است.

مواد انتقالی	۴,۵۹۰,۰۰۰ ریال	مواد اولیه	۳,۲۴۰,۰۰۰ ریال
کارمستقیم	۲,۸۹۸,۰۰۰ ریال	سربار ساخت	۲,۳۹۴,۰۰۰ ریال

مطلوبست :

۱- تنظیم گزارش معادل آحاد تکمیل شده

۲- تهیه گزارش هزینه تولید

۳- ثبت کلیه عملیات مربوط به مرحله در دفتر روزنامه

۷-۸- کارخانه گل بافت به تولید یک نوع محصول در دو مرحله الف و ب اشتغال دارد. اطلاعات مربوط به تولید در دوره مالی جاری به قرار زیر است.

۱- مواد در آغاز مراحل تولیدی الف و ب به محصول اضافه می‌شود و هزینه‌های تبدیل در سرتاسر خط تولید مراحل بطور یکنواخت اضافه می‌گردد.

۲- مواد اولیه وارده به مرحله الف ۲۰,۰۰۰ واحد می‌باشد که بهای تمام شده آن مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

۲- اطلاعات آماری تولید:

مرحله الف	مرحله ب
موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره	--
تعداد محصولات اقدام به تولید	۲۰,۰۰۰ واحد ؟
تعداد محصولات ساخته شده و انتقال یافته	۱۵,۰۰۰ واحد
تعدادی موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره	۳,۰۰۰ واحد ۳۰٪ تکمیل
تعداد ضایعات عادی	۱,۰۰۰ واحد
تعداد ضایعات غیرعادی	۱,۰۰۰ واحد
نقطه بازرسی	در ۴۰٪ عملیات تولید در ۷۰٪ عملیات تولید

۳- هزینه‌های انجام شده طی دوره مالی جاری عبارت است از

مرحله الف	مرحله ب	
۶۰۰,۰۰۰ ریال	۱,۲۶۷,۵۰۰ ریال	مواد مستقیم
۱,۳۳۶,۰۰۰ ریال	۱,۳۱۰,۰۰۰ ریال	دستمزد مستقیم
۶۶۸,۰۰۰ ریال	۶۵۵,۰۰۰ ریال	سربار ساخت

۴- ضایعات مراحل الف و ب به ترتیب از قرار هر واحد ۱۷۵ ریال و ۲۲۵ ریال دارای ارزش فروش می‌باشد.

۵- ضایعات مراحل الف و ب به ترتیب از قرار هر واحد ۱۶۰ ریال و ۲۵۰ ریال نقداً به فروش رسیده است.

مطلوبست :

تنظیم گزارش معادل آحاد تکمیل شده مرحله الف

تنظیم گزارش تولید مرحله الف

تنظیم گزارش معادل آحاد تکمیل شده مرحله ب

تنظیم گزارش هزینه تولید مرحله ب

ثبت کلیه عملیات مربوط به مراحل الف و ب در دفتر روزنامه و انتقال اقلام به حساب‌های مربوط در دفتر کل

در صورتی که تعداد ۸,۰۰۰ واحد از محصولات ساخته شده در مرحله دو از قرار هر واحد ۹۴۰ ریال به طور نسبه

به فروش رسیده باشد ثبت‌های مربوط را انجام دهید.

۷-۹- اطلاعات مربوط به تولید یک نوع محصول در شرکت سهامی شب‌رنگ در دوره مالی جاری به قرار زیر است

با توجه به اینکه خط تولید این شرکت از دو مرحله متوالی یک و دو تشکیل گردیده و کالای ساخته شده مرحله

یک به مرحله دو انتقال می‌یابد و پس از تکمیل به انبار کالای ساخته شده منتقل می‌گردد اطلاعات مربوط به تولید

در دوره مالی جاری به قرار زیر است:

۱- مواد اولیه در آغاز مراحل یک و دو به محصول اضافه می‌شود ولی هزینه‌های تبدیل در سرتاسر خط تولید

مراحل به محصول اضافه می‌گردد.

۲- مواد وارده به مرحله یک تعداد ۳۸,۰۰۰ واحد از قرار هر واحد ۲۰۰ ریال می‌باشد.

۳- تعداد محصولات ساخته شده مرحله یک ۳۰,۰۰۰ واحد بوده که به مرحله دو منتقل شده است.

۴- تعداد موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره مرحله یک ۶,۰۰۰ واحد ۸۰٪ تکمیل می‌باشد.

۵- تعداد ضایعات عادی مرحله یک ۱,۵۰۰ واحد و تعداد ضایعات غیر عادی این مرحله ۵۰۰ واحد است.

۶- بازرسی در مرحله یک در ۴۰٪ عملیات تولیدی این مرحله قرار دارد.

۷- اطلاعات مربوط به هزینه‌های یک واحد محصول در مرحله یک به قرار زیر است:

هزینه‌های یک واحد

۲۰۰ ریال	مواد اولیه
۱۰۰ ریال	مواد مستقیم
۶۰ ریال	دستمزد مستقیم
۴۰ ریال	سربار ساخت
؟	سهم ضایعات عادی

- ۸- تعداد محصولات تکمیل شده مرحله دو ۲۵,۰۰۰ واحد و تعداد موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره مرحله دو ۳,۰۰۰ واحد ۷۰٪ تکمیل می‌باشد.
- ۹- تعداد ضایعات عادی مرحله دو ۱,۰۰۰ واحد و تعداد ضایعات غیرعادی این مرحله نیز ۱,۰۰۰ واحد می‌باشد.
- ۱۰- بازرسی در مرحله دو در ۶۰٪ عملیات تولید این مرحله قرار دارد.
- ۱۱- هزینه‌های یک واحد محصول و اطلاعات مربوط به آن به قرار زیر است:

هزینه‌های یک واحد

ریال؟	مواد انتقالی از مرحله یک
۱۵۰ ریال	مواد مستقیم
۸۰ ریال	دستمزد مستقیم
۷۰ ریال	سربار ساخت
؟	سهم ضایعات عادی

- ۱۲- پیش‌بینی فروش یک واحد ضایعات عادی و غیرعادی مراحل یک و دو به ترتیب ۲۰۰ ریال و ۴۲۰ ریال می‌باشد.

مطلوبست:

- ۱- محاسبه هزینه‌های انجام شده طی دوره مالی در مرحله یک شامل، هزینه مواد اولیه، مواد مستقیم دستمزد مستقیم و سربار ساخت با محاسبه معادل آحاد تکمیل شده مربوط به هر هزینه.
 - ۲- تنظیم گزارش تولید مرحله یک
 - ۳- محاسبه بهای تمام شده ضایعات عادی مرحله یک و نیز محاسبه تأثیر ضایعات عادی بر بهای تمام شده یک واحد کالای ساخته شده مرحله یک
 - ۴- محاسبه هزینه‌های انجام شده در مرحله دو طی دوره مالی جاری، شامل مواد انتقال یافته از مرحله یک، مواد مستقیم، دستمزد مستقیم و سربار با ساخت، یا محاسبه معادل آحاد تکمیل شده مربوط به هر هزینه
 - ۵- محاسبه بهای تمام شده ضایعات عادی مرحله دو و نیز محاسبه تأثیر ضایعات عادی بر بهای تمام شده یک واحد محصول ساخته شده مرحله دو که به انبار کالای ساخته شده منتقل گردیده است.
 - ۶- تنظیم گزارش هزینه تولید مرحله دو
 - ۷- ثبت کلیه عملیات مربوط به مراحل یک و دو در دفتر روزنامه و انتقال آن به دفتر کل
 - ۸- اگر طی دوره مالی جاری تعداد ۱۸,۰۰۰ واحد محصول با سودی معادل ۳۰٪ نسبت به بهای تمام شده به فروش رسیده باشد بهای فروش یک واحد و بهای فروش کل را محاسبه نمایند.
 - ۹- در صورتی که فروش کالا نقداً انجام شده باشد، ثبت روزنامه آن را بنویسید.
 - ۱۰- ۷- اطلاعات مربوط به تولید محصول در شرکت تولیدی سرشار که دارای دو مرحله متوالی تولید است در دوره مالی جاری به قرار زیر است:
- ۱ - مواد در آغاز مرحله به محصول اضافه می‌شود و هزینه‌های تبدیل در سرتاسر مراحل تولید به صورت یکنواخت اضافه می‌گردد.

- ۲- برای تولید هریک واحد محصول فقط یک واحد مواد به مصرف میرسد.
- ۳- مواد اولیه وارده به مرحله یک ۶۵,۰۰۰ واحد می باشد.
- ۴- تعداد محصولات ساخته شده مرحله یک ۵۰,۰۰۰ واحد و تعداد موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره ۱۰,۰۰۰ واحد می باشد که ۷۰٪ تکمیلی است.
- ۵- تعداد ضایعات عادی مرحله یک ۴,۰۰۰ واحد و تعداد ضایعات غیرعادی ۱,۰۰۰ واحد است.
- ۶- بازرسی در ۳۰٪ عملیات تولیدی مرحله یک قرار دارد.
- ۷- محصولات انتقال به مرحله دو تعداد ۵۰,۰۰۰ واحد
- ۸- تعداد محصولات ساخته شده مرحله دو ۴۰,۰۰۰ واحد و تعداد موجودی کالای در جریان ساخت مرحله دو در پایان دوره ۵,۰۰۰ واحد ۹۰٪ تکمیل است.
- ۹- تعداد ضایعات عادی مرحله دو ۴,۰۰۰ واحد و تعداد ضایعات غیرعادی این مرحله ۱,۰۰۰ واحد می باشد.
- ۱۰- بازرسی در مرحله دو در ۴۰٪ عملیات تولیدی این مرحله قرار دارد.
- ۱۱- هزینه های انجام شده برای یک واحد محصول در مراحل یک و دو به قرار زیر است:

یک واحد در مرحله دو	یک واحد در مرحله یک	
؟	۶۰ ریال	مواد اولیه
۲۰ ریال	۲۰ ریال	مواد مستقیم
۲۰ ریال	۸۰ ریال	دستمزد مستقیم
۱۰ ریال	۴۰ ریال	سربار ساخت
؟	؟	سهم ضایعات عادی
؟	؟	بهای تمام شده یک واحد

- ۱۲- پیش بینی فروش یک واحد ضایعات مرحله یک و مرحله دو به ترتیب ۶۰ ریال و ۱۳۵ ریال می باشد.
- ۱۳- ضایعات مرحله یک از قرار هر واحد ۹۰ ریال و ضایعات مرحله دو از قرار هر واحد ۱۶۰ ریال نقداً به فروش رسید.

مطلوبست :

- ۱- محاسبه هزینه های انجام شده طی دوره مالی جاری در مراحل تولیدی یک و دو شامل مواد اولیه مواد مستقیم، دستمزد مستقیم و سربار ساخت، با محاسبه معادل آحاد تکمیل شده مربوط به هر هزینه برای هریک از مراحل به صورت جداگانه
- ۲- تنظیم گزارش تولید برای مراحل یک و دو به صورت جداگانه
- ۳- محاسبه بهای تمام شده کالای ساخته شده، موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره ضایعات عادی و ضایعات غیرعادی هر مرحله به طور جداگانه

۴- ثبت کلیه عملیات مربوط به دوایر تولیدی یک و دو در دفتر روزنامه و انتقال اقلام ثبت شده به حساب‌های مربوط در دفتر کل

۵- طی دوره مالی جاری تعداد ۳۰,۰۰۰ واحد از کالای ساخته شده مرحله دو با سودی معادل ۲۵٪ علاوه بر بهای تمام شده نقداً به فروش رسیده است. ثبت مربوط را انجام دهید.

۶- تنظیم گزارش بهای تمام شده کالای فروش رفته و گزارش سود و زیان با توجه به اینکه هزینه‌های اداری و عمومی مبلغ ۴۵۰,۰۰۰ ریال و هزینه‌های توزیع و فروش مبلغ ۶۵۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

۷-۱۱- خط تولید شرکت سهامی‌امین از دو مرحله متوالی (۱ و ۲) تشکیل شده است. محصولات تکمیل شده مرحله یک به مرحله دو منتقل شده و پس از تکمیل به انبار کالای ساخته شده منتقل می‌گردد.

اطلاعات مربوط به تولید محصول در دوره مالی جاری به قرار زیر است:

مواد ارسالی به مرحله یک ۷,۶۰۰ واحد جمعاً به مبلغ ۳,۸۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

هزینه‌های انجام شده در مراحل یک و دو عبارت است از:

شرح عوامل هزینه	مرحله یک	مرحله دو
مواد اولیه	۵۳۲,۰۰۰	۴۷۶,۰۰۰
دستمزد مستقیم	۵۳۴,۰۰۰	۵۲۴,۸۰۰
سربار ساخت	۳۵۶,۰۰۰	۲۹۵,۲۰۰

تعداد محصولات تکمیل شده مرحله یک ۶,۸۰۰ واحد و تعداد محصولات تکمیل شده مرحله دو ۶,۲۰۰ واحد می‌باشد.

موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره مراحل یک و دو به لحاظ درجه تکمیل به قرار زیر است.

مراحل	مواد انتقالی	مواد اولیه	دستمزد مستقیم	سربار ساخت
مرحله یک	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۴۰٪	۴۰٪
مرحله دو	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۶۰٪	۶۰٪

در مراحل یک و دو در ابتدای دوره مالی موجودی کالای در جریان ساخت وجود ندارد.

در مراحل یک و دو افت و ضایعات وجود ندارد.

در هر مرحله از تولید برای ساختن یک واحد محصول یک واحد مواد لازم است.

مطلوبست:

۱- تنظیم حساب کالای در جریان ساخت مراحل یک و دو و حساب موجودی کالای ساخته شده

۲- محاسبه بهای تمام شده کالای ساخته شده و بهای تمام شده موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره هر مرحله به تفکیک عوامل هزینه

۳- ثبت بهای تمام شده محصولات انتقال یافته هر مرحله

منابع و ماخذ

- ۱- حسابداری صنعتی جلد (۱) نشریه -۳۶ مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری / حسابرسی عزیز علی‌ور و دکتر رضا شباهنگ ۱۳۷۵
- ۲- حسابداری صنعتی جلد (۱) و (۲)
- ۳- حسابداری صنعتی فنی و حرفه‌ای
- ۴- حسابداری صنعتی (۲۱)
- عزیز علی‌ور ۱۳۸۱
- سورن آبنوس ۱۳۸۷

